LO Norge

Havindustritilsynet
Postboks 599
4003 STAVANGER

Oslo, 22.09.2026
Vår ref. 26/1886-11
614.0/DAJO/anol
Deres ref. Havtil 2026/1050/ALU

Att: Agnethe Lurén

Høring - Endringer i HMS-regelverket for petroleumsvirksomheten og for transport og lagring av CO2

LO Norge viser til Havindustritilsynets høring av 25.06.2026 om forslag til endringer i HMS-regelverket for petroleumsvirksomheten og for transport og lagring av CO_2. Forslagene omfatter endringer i styringsforskriften, innretningsforskriften, aktivitetsforskriften, teknisk og operasjonell forskrift, CO_2-sikkerhetsforskriften og tilhørende veiledninger.

LO støtter i hovedsak arbeidet med å videreutvikle og tydeliggjøre HMS-regelverket. Et klart, tilgjengelig og oppdatert regelverk er en forutsetning for høyt sikkerhetsnivå, sterk arbeidstakermedvirkning og kontinuerlig forbedring.

Flere av forslagene fremstår som språklige presiseringer og hensiktsmessige oppdateringer. LO mener likevel at enkelte forslag reiser prinsipielle spørsmål om tilgjengelighet til standarder, arbeidstakermedvirkning, IKT-sikkerhet, kunstig intelligens og begrunnelse for endringer i veiledningstekst.

Overordnede merknader

Tilgjengelig og forståelig regelverk

LO mener at regelverket må være klart, tilgjengelig og enkelt å forstå for virksomhetene, arbeidstakerne, vernetjenesten og tillitsvalgte. Dette er særlig viktig i et funksjonsbasert regelverk, der veiledninger og henvisninger til standarder har stor praktisk betydning.

LO vil samtidig understreke at flere av forslagene viser til NS- og ISO-standarder som ikke er fritt tilgjengelige. Når sentrale standarder ligger bak betalingsmurer, blir det vanskelig for arbeidstakere, tillitsvalgte og verneombud å etterprøve innholdet og vurdere konsekvensene av regelverksendringene. Etter LOs vurdering kan dette svekke både kvaliteten på høringsprosessen og den reelle medvirkningen.

LO ber derfor myndighetene vurdere hvordan standarder det henvises til i regelverk og veiledninger kan gjøres tilgjengelige for partene. Høringsinstansene må ha et reelt grunnlag for å vurdere og medvirke til regelverksutviklingen.

Landsorganisasjonen i Norge
Torggata 12, N-0181 Oslo E-post: lo@lo.no www.lo.no Telefon: +47 23 06 10 00
Organisasjonsnummer: 971 074 33 Kontonr.: 9001 07 00182
Elektronisk faktura (EHF): 9908:971074337

Arbeidstakermedvirkning må tydeliggjøres
LO registrerer at flere av de foreslåtte endringene omhandler digitalisering, IKT-sikkerhet, cyberhendelser og kvalifisering av ny teknologi, herunder forhold knyttet til kunstig intelligens. LO ser positivt på at regelverket i større grad tar høyde for slike risikoforhold, men mener det må komme tydeligere frem hvordan arbeidstakermedvirkning og vernetjenestens rolle skal ivaretas.

LO mener at:

- arbeidstakermedvirkning må være et grunnleggende premiss når nye digitale løsninger tas i bruk,
- verneombud og AMU må involveres i risikovurderinger knyttet til ny teknologi,
- operatørene må dokumentere hvordan arbeidstakernes erfaringer og kompetanse er innarbeidet i vurderingsgrunnlaget.

LO ber Havindustritilsynet vurdere om dette bør komme tydeligere frem i veiledningene.

Innføring av ny teknologi
LO støtter at regelverket utvikles for å møte ny teknologi og nye driftsformer.
Samtidig ser vi en utvikling der operasjoner blir mer automatiserte, fjernstyrte og digitale.

LO mener det er viktig at:

- ny teknologi ikke innføres uten grundig HMS-faglig kvalifisering,
- usikkerhet knyttet til menneskelige og organisatoriske forhold vurderes på lik linje med tekniske forhold,
- erfaringsoverføring fra arbeidstakere vektlegges i kvalifiseringsprosessen,
- føre-var-prinsippet legges til grunn der kunnskapsgrunnlaget er begrenset.

Dette gjelder særlig løsninger som kan påvirke bemanning, arbeidsorganisering, beslutningsstøtte, overvåking og sikkerhetskritiske funksjoner.

Merknader til forslag om IKT-sikkerhet og cyberhendelser

Styringsforskriften § 17 Risiko- og beredskapsanalyser
LO støtter forslaget om å tydeliggjøre IKT-sikkerhet i risiko- og beredskapsanalyser. Digitale systemer er i dag integrert i de fleste sikkerhetskritiske funksjoner og må inngå i det samlede risikobildet.

LO vil samtidig understreke at:

- cyberrisiko også må analyseres som en arbeidsmiljørisiko,
- konsekvenser for operatører, kontrollromspersonell og beredskapsorganisasjoner må vurderes,
- økt avhengighet av digitale systemer kan skape nye arbeidsbelastninger og feilkilder.

LO foreslår at dette fremheves tydeligere i veiledningen.

Om varsling av digitale hendelser
LO støtter etableringen av en egen bestemmelse om varsling av digitale angrep og cyberhendelser. Dette kan bidra til bedre læring, situasjonsforståelse og erfaringsdeling i næringen.

LO mener imidlertid at:

- vernetjenesten bør involveres ved alvorlige cyberhendelser med HMS-relevante konsekvenser,
- AMU bør orienteres om alvorlige cyberhendelser på samme måte som andre alvorlige hendelser,
- erfaringer fra hendelser må inngå i virksomhetenes lærings- og forbedringsarbeid.

Merknader til arbeidsmiljøbestemmelsene

Styringsforskriften § 18 Analyse av arbeidsmiljøet
LO støtter at veiledningen oppdateres med henvisninger til NORSOK S-002:2025 og ISO 11064-serien for kontrollrom. Oppdaterte normer kan bidra til fortsatt utvikling av gode arbeidsplasser og sikre kontrollromsløsninger.

LO ser positivt på at behovet for validering av design fremheves. Arbeidstakernes erfaring viser at mangelfull validering ofte er en medvirkende årsak til ergonomiske utfordringer, mangelfull situasjonsforståelse og økt operasjonell risiko.

LO mener derfor at:

- brukermedvirkning bør være et uttrykkelig premiss ved valideringsaktiviteter,
- representanter for berørte arbeidstakere må involveres fra tidlig fase,
- både fysiske, organisatoriske og psykososiale forhold må omfattes av vurderingene.

Aktivitetsforskriften § 6 – helsekontroll ved bemannede undervannsoperasjoner
LO viser til at det i veiledningen til aktivitetsforskriften § 6 foreslås endringer for å samordne bestemmelsen med forskrift om organisering, ledelse og medvirkning. LO er positiv til bedre samordning mellom regelverkene.

LO kan imidlertid ikke støtte at tidligere veiledningstekst om bruk av Helsetilsynets retningslinjer for leger ved undersøkelse av yrkesdykkere fjernes uten nærmere begrunnelse. Dette gjelder deltakere i bemannede undervannsoperasjoner. Dersom veiledningsteksten skal endres, må myndighetene redegjøre for bakgrunnen og vurderingene som ligger til grunn.

Merknader til samtykkeplikt for metningsdykking
LO støtter forslaget om å innføre samtykkeplikt for metningsdykkeoperasjoner på landanlegg. Metningsdykking er en aktivitet med særskilt høy risiko og omfattende beredskapsmessige, tekniske og organisatoriske krav.

LO vurderer at forslaget vil:

- styrke myndighetenes oppfølging,
- bidra til bedre planlegging,
- sikre mer helhetlig vurdering av risiko før aktivitetene gjennomføres.

Organisatoriske forhold, vernetjeneste og AMU
Selv om høringen ikke foreslår konkrete endringer på dette området, ønsker LO å understreke betydningen av at regelverksutviklingen ikke bidrar til svekket arbeidstakermedvirkning.

LO erfarer at nye organisasjonsformer, KI, entreprisemodeller, integrerte operasjoner og framveksten av nye virksomhetsformer kan skape uklarhet knyttet til:

- verneombudenes virkeområde,
- AMU-strukturer,
- arbeidstakernes representasjon,
- reell medvirkning i HMS-arbeidet.

LO anbefaler derfor at Havindustritilsynet i det videre regelverksarbeidet vurderer hvordan:

- verneombudsordningen kan opprettholdes og styrkes ved nye driftsformer,
- arbeidstakere i komplekse organisasjonsstrukturer sikres tilknytning til fungerende medvirkningsarenaer,
- medvirkningsordningene videreutvikles i takt med teknologiske og organisatoriske endringer.

LO viser i denne sammenheng til tidligere problemstillinger knyttet til personellgrupper med svak eller uklar tilknytning til vernetjeneste og AMU-system.

Særlig merknad om sikkerhetskritiske grensesnitt
LO mener at utviklingen av nytt regelverk og ny teknologi ikke må ha et ensidig teknisk fokus. Erfaring fra petroleumsvirksomheten viser at storulykker ofte oppstår i grensesnittet mellom teknologi, organisasjon og mennesker.

Ved:

- sammenkobling av ulike innretninger og fartøy,
- integrerte operasjoner,
- fjernstyring,
- nye energibærere,
- CO_2-håndtering,
- digitalisering og automatisering,

må samspillet mellom tekniske systemer, operative barrierer og menneskelige faktorer være en sentral del av risikovurderingen.

LO anbefaler at Havindustritilsynet fortsatt har særskilt oppmerksomhet på disse grensesnittene i det videre regelverksarbeidet.

Konklusjon
LO støtter hovedretningen i de foreslåtte endringene og ser positivt på at regelverket videreutvikles for å håndtere nye risikoforhold, særlig innen digitalisering, IKT-sikkerhet og kunstig intelligens.

LO mener samtidig at:

1. arbeidstakermedvirkning må tydeliggjøres ved innføring av ny teknologi,
2. vernetjenestens rolle må ivaretas også ved cyber- og digitaliseringsrelaterte problemstillinger,

3. brukermedvirkning må være et sentralt element ved design og validering av arbeidsplasser og kontrollrom,
4. standarder det henvises til i regelverk og veiledninger, må være tilgjengelige for partene, slik at innholdet kan kvalitetssikres og inngå i reell medvirkning,
5. endringer i veiledningstekst om helsekontroll ved bemannede undervannsoperasjoner må begrunnes før LO kan støtte dem,
6. organisatoriske og menneskelige faktorer må vektlegges på lik linje med tekniske forhold,
7. utviklingen av HMS-regelverket fortsatt må bygge på trepartssamarbeidet og den norske medvirkningsmodellen.

Dette vil etter LOs vurdering bidra til at regelverket også i fremtiden understøtter et høyt nivå på sikkerhet, arbeidsmiljø og arbeidstakermedvirkning i norsk havindustri.

Med vennlig hilsen
LO Norge

Tone Faugli
(sign.)

Dag Yngve Johnsen
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.